

ปลูกป่า สร้างอาชีพ

Forest Management for Development

“...เรื่องป่าไม้เป็นเรื่องที่สำคัญ เขาก็บอกว่าป่าไม้เหมือนเป็นซูเปอร์มาร์เกตของชาวบ้าน คือจะเอาอะไรก็ไปเอาในป่า คือปัจจัยสี่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ก็หาได้จากป่า ตอนไปทำโครงการเกี่ยวกับเรื่องการปราบมาลาเรียที่ศูนย์ฝึกเขมร ก็เชิญชาวบ้านมาพบกัน บอกว่าประชุมวันนี้ไม่มีเวลาไปซูเปอร์มาร์เกต ที่จะต้องไปหาทุกสิ่งทุกอย่าง ส่วนมากก็จะเกิดจากป่าทั้งนั้น ป่าที่อุดมสมบูรณ์ก็ยังช่วยป้องกันน้ำท่วม ดินถล่ม อีกอย่างคือป้องกันความแห้งแล้ง...”

พระราชดำรัสของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในงาน “รักษูป่านาน” ณ ศูนย์การเรียนรู้และบริการวิชาการ เครือข่ายแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตำบลผาสิงห์ อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน

๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

“Forests are important natural resources. They are an important food source for the people who live in them. If they want something, they use the resources of the forests to fill their needs. Forests contain the resources needed to provide the four necessities of life: food, clothing, shelter, and medicine. When I was working on the anti-malaria project at the training center in Cambodia, I invited some local people to meet with me. I told them we had no time to go to a supermarket to buy what we want. What we have here is in forests. Fertile forests help prevent floods, soil erosion, and droughts as well.”

Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn

At the Rak Pa Nan forest conservation event held at the academic affairs office and learning center, Chulalongkorn University, Pha Sing Sub-district, Mueang District in Nan Province

March 10th, 2014

แนวพระราชดำริเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชประสงค์ในการช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ทุรกันดารให้มีรายได้ มีความมั่นคงในชีวิต และมีการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ควบคู่กันไป โดยให้ราษฎรในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ชุมชนของตนเอง จะช่วยกระตุ้นและปลูกจิตสำนึกให้ชุมชนได้เห็นคุณค่าความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้ การใช้ประโยชน์จากป่าอย่างมีคุณค่า และเป็นไปอย่างยั่งยืน โดยดำเนินการตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ปลูกป่าในภูมิภาคต่างๆ ดังนี้

๑. ปลูกป่าทดแทนพื้นที่ป่าไม้ที่ถูกบุกรุกแผ้วถาง และพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม
๒. ปลูกป่าบนเขาสูง เนื่องจากสภาพป่าบนที่เขาส่งทอดโทรม ซึ่งมีผลกระทบต่อกลุ่มน้ำตอนล่าง
๓. วัชพืชที่คลุมพื้นที่อยู่อย่างเอออออก เพราะจะเป็นสิ่งป้องกันการชะพังทลายของหน้าดินเป็นอย่างดีและเก็บความชื้นไว้ได้ด้วย ถ้าจะปลูกแซมก็เพียงแต่เจาะวงกลมประมาณ ๕๑ เซนติเมตร แล้วก็ปลูกต้นไม้ วัชพืชที่อยู่รอบๆ ก็จะเป็นบังไพรกันแดดได้ด้วย โดยไม่ต้องทำที่กันแดดให้สิ้นเปลือง
๔. ไม่ใช้ยาฆ่าวัชพืชหรือยาฆ่าหญ้าเป็นอันตราย เพราะจะตกค้างเป็นพิษอยู่ในพื้นดินเป็นเวลานาน
๕. ก่อนปลูกป่าต้องกำจัดวัชพืชขนาดใหญ่และหนา เช่น ดงหญ้าคา แต่วัชพืชในป่าเต็งรังหรือป่าต้นน้ำลำธารไม่ต้องขจัด
๖. ห้ามไถหน้าดินออกก่อนปลูกป่า เพราะทำให้หน้าดินดีหายหมด ต้นไม้ที่ปลูกอัตราการรอดจะต่ำมาก เพราะจะตายถึงร้อยละ ๘๑

๗. ปลุกป่าเพื่อให้ราษฎรมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยให้ราษฎรในท้องถิ่นนั้นๆ เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อสร้างความเข้าใจให้ราษฎรเห็นความสำคัญของป่าและการปลุกป่า

๘. การปลุกป่าธรรมชาติหรือปลุกป่าต้นน้ำลำธาร ควรศึกษาดูก่อนว่าพืชพันธุ์ไม้ดั้งเดิม มีอะไรบ้างแล้วปลูกแซมตามรายการชนิดต้นไม้ที่ศึกษามาได้ ไม่ควรนำไม้แปลกปลอม ต่างถิ่นเข้ามาปลูกโดยยังไม่ศึกษาอย่างแน่ชัดเสียก่อน ในบางพื้นที่อาจใช้ไม้โตเร็วที่ไม่ เป็นพิษเป็นภัย เช่น ต้นยางพารา ปลูกเป็นไม้นำมาก่อนก็ได้

HRH Princess Maha Chakri Sirindhorn's Advice on Forest Conservation

Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn would like the people in rural areas to use their natural resources to earn money to support themselves. People play a key role in forest conservation and natural resource management. When people take ownership of their forests, they can use their forests and natural resources sustainably. King Rama IX suggested the following 8 ways of doing so.

1. Growing more trees to replace the degraded forest areas and where slash and burn agriculture was practiced.
2. Growing more trees on hillsides because fertile hill forests will result in fertile lands.
3. Not removing weeds because they function as ground cover plants and keep the soil moist. Trees planting should be done by digging a hole 51 cm in diameter. The weeds and plants around the hole will provide shade for the growing tree. There is no need for additional shade trees or plants.
4. Not using pesticides or harsh chemicals because their toxicity stays in the soil for a long time.
5. Before growing trees, big thick weeds like cogon grass should be removed because they obstruct the growth of the new trees. Do not remove other weeds in deciduous forests if they are not in the way.
6. The soil should not be ploughed before planting trees because the topsoil contains a lot of nutrients and 81% of trees planted in soil where the topsoil was removed will die.

7. Grow the forests so people can gain extra income. Encourage people to participate in tree planting activities. Educate them about the importance of the forests.

8. Before expanding forests, find out what trees were there and plant more of a similar type. Do not plant invasive foreign species without careful consideration. In some areas, planting fast-growing trees like rubber trees is a great option.

รักษ์ป่านาน

จังหวัดน่านเป็นพื้นที่ต้นน้ำสำคัญของประเทศไทย เป็นต้นกำเนิดแม่น้ำนาน แม่น้ำยม ซึ่งไหลลงไปรวมกันเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา ในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๖ จังหวัดน่านมีปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจากการเข้าไปบุกรุกทำลายป่า การลักลอบตัดไม้ การทำเกษตรกรรมและสร้างที่อยู่อาศัยโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดผลกระทบกับสิ่งแวดล้อม เช่น ไฟป่า หมอกควัน และน้ำท่วม โดยใน พ.ศ. ๒๕๕๔ เกิดน้ำท่วมครั้งใหญ่ในจังหวัดน่านซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งของมหาอุทกภัยของประเทศไทยด้วย

Forest Conservation in Nan

Nan is where the Nan and Yom Rivers begin. These two rivers flow into the Chaopraya River. Between 2008 and 2013, Nan faced problems associated with natural resources and the environment - people encroached on public forestlands, cut down trees, and built houses in restricted areas. This had an enormous impact on the environment. There were forest fires, smog, and floods. In 2011, there was a big flood in Nan, which led to massive floods all over Thailand.

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทอดพระเนตรเห็นพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว ทรงห่วงใยและทรงเห็นถึงความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าไม้ให้คืนสู่สมดุลโดยเร็วที่สุด จึงมีพระราชดำริให้หน่วยงานต่างๆ ร่วมมือกันจัดประชุมสัมมนา ‘รักษ่าป่านาน’ ขึ้นเมื่อวันจันทร์ที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ณ ศูนย์การเรียนรู้และบริการวิชาการ เครือข่ายแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตำบลผาสิงห์ อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดน่าน โดยมีพระราชดำริความตอนหนึ่งว่า

Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn saw the forests quickly degrade. She was so concerned She called for an urgent meeting on Monday March 10th, 2014, to explore how to restore and conserve the forests in Nan. The meeting was held at the Chulalongkorn University academic affairs and learning center locate in the Phasing sub-district of Mueang district in Nan Province. The meeting acted as a springboard for the discussions regarding forest restoration in Nan. Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn expressed Her thoughts on sustainable forestry:

“...การรักษาป่าและทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆ มีหลากหลายวิธี วิธีการหนึ่งที่จะนำไปสู่ความยั่งยืนนั้นคือการให้โอกาสเด็กและเยาวชนของเราได้เรียนรู้จากธรรมชาติรอบตัวของเขา มีความรู้ความเข้าใจ เกิดความรัก ความผูกพัน และหวงแหนในทรัพยากรของตน โดยการจัดกิจกรรมที่เน้นให้เด็กและเยาวชนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เรียนรู้จากวิถีการดำรงชีวิตของชุมชน ที่พยายามปรับตัวให้อยู่ร่วมกับป่า ด้วยการผสมผสานความรู้และเทคโนโลยีสมัยใหม่ และภูมิปัญญาดั้งเดิมของชุมชนอย่างสมดุล...”

“There are many ways to maintain the sustainability of our forests and natural resources. One important way is to give our children the opportunity to learn from their natural environment. When they learn about and understand nature, they will develop attachment and ownership over their community’s natural resources. The community should organize activities to allow children to have hands-on experience with forests conservation. Children should learn the way of life of the people in the community. They should learn to live with nature and protect the environment using modern technology. They should keep a balance between preserving local wisdom and using technology in forest conservation.”